

## POSUDEK

**Holá, Romana: Čínská soft power v Africe. Hradec Králové: Filozofická fakulta (diplomová práce), 2019. 74s.**

---

Autorka se rozhodla zvolit v současné odborné literatuře poměrně aktuální téma vlivu Číny v Africe na případové studii Súdán. Jde o velice zajímavé téma, které má dopad nejen do vnitropolitického dění, ale i do mezinárodně politických vztahů. V době, kdy SSSR/Rusko a USA prakticky vyklidily africký kontinent, můžeme sledovat extrémní zvýšení zájmu čínské politiky (ale i dalších zemí jako Indie a Brazílie) o proniknutí na obrovský africký trh. Africký kontinent nabízí nejen bohaté nerostné suroviny a ropu, ale i rozsáhlý pracovní trh a trh jako takový. Čína velmi rychle pochopila strategický význam Afriky pro budoucnost a zaměřila na tento kontinent svou pozornost, včetně materiálních zdrojů.

Autorka se ve své diplomové práci zabývá především čínskou politikou (soft power), která místo dřívějších nátlakových akcí používá spíše prostředky vyjednávání, ovlivňování a manipulaci. Čína jako prudce se rozvíjející se světová ekonomika, vojenská a obchodní velmoc, klade stále větší důraz na svou přítomnost v afrických zemích s bohatými nerostnými surovinami, kde finančně podporuje nejen jejich těžbu, ale často se podílí i např. na řadě zásadních staveb dopravní infrastruktury. Čína se prostřednictvím soft power snaží o vykreslení pozitivního obrazu Číny na africkém kontinentu, v mezinárodní politice a ekonomice.

Posuzovatel se domnívá, že se jedná o vhodné a nosné téma, které přináší řadu nových pohledů na čínské působení v Africe, zejména pak v Súdánu. Práce je vymezena časově, obsahově i geograficky. Celkové pojetí je srozumitelné, záměry a cíle diplomové práce jsou formulovány víceméně jasně. Autorka si vytýčila několik cílů, zejména jaké má dopady čínská politika v Africe na mezinárodní prostředí a jak souvisí s jejím působením v problematickém Súdánu.

Práce je teoreticky zakotvena v konceptu představeném Josephem Nyem, který je řešen velmi detailně v teoretické části diplomové práce. Bohužel v práci nejsou definovány žádné hypotézy. Z hlediska metodologie se jedná o případovou studii (čínské působení v Súdánu) a autorka se především opírá o analytický přístup. V práci se dále samozřejmě objevuje historický přístup, zobecnění a další základní metody výzkumu. Recenzent se domnívá, že zvolené metody výzkumu odpovídají cílům diplomové práce.

Struktura diplomové práce se zdá být logická, autorka postupuje od analýzy teoretického přístupu k analýze čínské modifikace soft power, posléze se autorka věnuje působení Číny v Africe a Súdánu. Zařazení poslední kapitoly, ve které víceméně řeší pohled Afriky na čínské působení v Africe, není příliš promyšlené, spíše bych ji pořadil pod kapitolu 3. Čínská role v Africe. Případová studie by měla být tzv. finále, vyvrcholení diplomové práce, a zařazení výše uvedené 5. kapitoly to částečně zpochybňuje.

Struktura úvodu mi připadá nepříliš dobře uspořádaná. Autorka místo toho, aby nejdříve přesně definovala hlavní a vedlejší výzkumné otázky, příp. definovala hypotézu a poté přistoupila k definování teoretického rámce a metodologie výzkumu, provádí čtenáře nejdříve strukturou diplomové práce, kde zachází v několika případech zbytečně do hloubky. Přehled výzkumu dané problematiky by si zasloužil hlubší propracování (cca třetina stránky,

uvedení tři autoři), zejména když problematika Číny v Africe je jedním ze současných moderních trendů výzkumu a každý rok na tuto problematiku vzniká několik publikací.

Závěr se snaží představit zobecnění jednotlivých kapitol diplomové práce a odpovědět na původně stanovené otázky ohledně postavení Číny v mezinárodněpolitických vztazích z pohledu jejího působení v Súdánu a vykreslení obrazu Číny v africkém prostředí. Čtenář zde najde všechna vysvětlení současné situace a dostane i odpovědi na otázku, proč je Čína ve většině afrických zemí populárnější než západní státy.

Seznam literatury nabízí velké množství zdrojů na internetu (zde často autorka směšuje prameny a literaturu – ne vše, co je na internetu je pramen), ale literatury je již na seznam použitých zdrojů mnohem chudší. Kdyby autorka využila možnosti amazon.com, zjistila by, že v posledních deseti letech bylo o této problematice napsáno velké množství odborných publikací. Nicméně autorka je schopna s pomocí použité literatury získat základní přehled o působení Číny v Africe a Súdánu. Za problematiku považují příliš časté neuvádění stránek v odkazech na publikace. Jinak je autorka schopna je interpretovat a analyzovat a následně je promyšleně a logicky umístit do textu.

Po formální stránce diplomová práce nevybočuje nijakým směrem. Čtenář není při četbě rušen nějakým větším počtem gramatických chyb a práce je poměrně čtivá. Nicméně v práci se několikrát objevují nepřilíš stylisticky vhodné obraty (např. Zambie se hněvá..., ...vyhledil pracovní místa). Považovat mírové mise za odvětví také není stylisticky příliš obratné. Za další menší problém považují skutečnost, že se autorka bohužel nechala ovlivnit anglickou literaturou, ze které pak přejímá psaní velkých písmen, proč např. Severní, Střední Afrika? Autorka nepřilíš pracuje s poznámkovým aparátem (jen 13 poznámek), nicméně zvládá citační normu katedry a celková úprava textu diplomové práce je na dobré úrovni.

Závěrem mohu konstatovat, že diplomová práce podle mého názoru naplňuje základní požadavky pro tento typ písemné práce, ale hloubka propracování (zejména případová studie není příliš propracována do hloubky) by si zasloužila větší pozornost. Přes všechny výše uvedené nedostatky a výhrady doporučuji diplomovou práci k obhajobě.

Ve Washingtonu, dne 26.května 2019

Doc. PhDr. Vlastimil Fiala, CSc.